

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.299/1
van 3 november 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten’

Op 6 oktober 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 27 oktober 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 november 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

2.1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zoekt in de eerste plaats rechtsgrond in, en beoogt uitvoering te geven aan, het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 ‘tussen de Ministers van Landbouw van de Federale Staat en de gewesten inzake de verdeling van opdrachten voor de toepassing van de beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten’.

Artikel 4 van dat samenwerkingsakkoord maakt het mogelijk dat de gewesten en de federale staat elkaar opdrachten toevertrouwen ter uitvoering van de verordening plantgezondheid¹ en de in artikel 1, 7°, van het voornoemde samenwerkingsakkoord opgesomde handelsrichtlijnen, waarbij de entiteiten die deze opdrachten uitvoeren rechtstreeks bij de professionele marktdeelnemers de retributies innen volgens de door de federale overheid en de gewesten vastgestelde reglementaire bepalingen. Over de werkwijzen en over het toevertrouwen van die taken kunnen overeenkomstig artikel 5, 7°, van het samenwerkingsakkoord nadere afspraken worden gemaakt. Volgens artikel 6, § 3, van het samenwerkingsakkoord vertrouwen de gewesten bovendien een reeks taken toe aan het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid.

Uit het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie² blijkt bovendien dat dit samenwerkingsakkoord ook het – weliswaar onvolledige – kader moet bieden voor de verwerking van persoonsgegevens die met de betrokken inning van retributies gepaard gaat. Zolang niet met dat samenwerkingsakkoord is ingestemd ontbreekt bijgevolg het begin van de door artikel 22 van de Grondwet vereiste decretale basis voor een regeling betreffende de gegevensverwerking.

2.2. Uit het voorgaande volgt dat de ontworpen regeling, zoals om advies voorgelegd, slechts doorgang kan vinden als het samenwerkingsakkoord effectief kracht van wet heeft. Er moet echter worden vastgesteld dat de decreetgever nog niet met dat samenwerkingsakkoord heeft ingestemd. Dienaangaande werd recent door het Waalse Gewest een voorontwerp van instemmingsdecreet met dat samenwerkingsakkoord om advies aan de Raad van State voorgelegd, bevoegdheidsvragen. Hierover heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 72.205/VR van 25 oktober 2022 uitgebracht.

¹ Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 ‘betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 en (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Richtlijnen 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG en 2007/33/EG van de Raad’.

² VTC advies nr. 2022/98 van 11 oktober 2022.

Bijgevolg heeft dat samenwerkingsakkoord gelet op artikel 92*bis*, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna: BWHI) bij gebrek aan parlementaire instemming nog geen gevolgen voor derden – zoals de retributieplichtige professionele marktdeelnemers – en kan het nog niet de basis vormen van het te nemen besluit.

2.3. Dat wordt niet verholpen door de onder de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het te nemen besluit aangehaalde bepalingen. De bepalingen van het decreet van 19 mei 2006 ‘betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij’ hebben betrekking op de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij, terwijl de retributies waarin het voorliggende ontwerp voorziet in beginsel – behoudens de uitzondering in artikel 5, tweede lid, van het ontwerp – juist niet aan dat Fonds toekomen. Artikel 4, 5°/1, van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’, dat de Vlaamse Regering weliswaar een rechtsgrond biedt om de retributies vast te stellen die worden gevorderd voor de uitvoering van de maatregelen, vermeld in dat decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en om het bedrag van de voormelde retributies te bepalen, kan evenmin als rechtsgrond dienen voor het voorliggende ontwerp, vermits de vaststelling van voornoemde retributies en de bepaling van hun bedrag dient te gebeuren “binnen de bevoegdheden, vermeld in artikel 6, § 1, V, en artikel 6, § 1, VI, BWHI”, terwijl de ontworpen regeling net beoogt om de normale bevoegdheidsverdeling te doorbreken op basis van het voornoemde samenwerkingsakkoord, voor zover dat al zou kunnen.

In elk geval kan de voorliggende regeling niet zinvol worden vastgesteld, los van het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021.

2.4. In het licht van de voorgaande elementen is de adviesaanvraag derhalve voorbarig, en dus onontvankelijk.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME